2. Особливості проведення державного фінансового аудиту органами державного управління в Україні. *Навчальні матеріали онлайн*. URL: https://pidruchniki.com/81893/buhgalterskiy_oblik_ta_audit/osoblivosti_provedennya_derzhavnogo_finansovogo_auditu_organami_derzhavnogo_upravlinnya_ukrayini.

МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОЦІНКИ РИЗИКУ КРЕДИТНОГО ПОРТФЕЛЯ ФІНАНСОВОЇ УСТАНОВИ

Колісник В.В.
Науковий керівник: Болдовська К.П., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Однією з найважливіших задач управління кредитним портфелем фінансової установи є визначення ступеня його ризикованості для розробки рекомендацій та застосування відповідного інструментарію щодо мінімізації ризику.

За сучасних умов глобальної нестабільності і поширення кризових явищ в економіці на кредитоспроможності позичальника негативно позначається безліч чинників, що своєю чергою, призводить до підвищення кредитного ризику установи-кредитора.

Середній рівень сукупного ризику кредитного портфеля банку пропонується визначати як середньозважену ризиків його складових (окремих кредитних угод).

Оцінку ризику окремої кредитної угоди пропонується ідентифікувати із середнім значенням коефіцієнту фінансового ризику позичальника за розглядуваний період його кредитної історії, який традиційно обчислюють як відношення зобов’язань підприємства-позичальника до його власного капіталу.

Такий вибір пояснюємо тим, що коефіцієнт фінансового ризику вважається одним з основних показників оцінки фінансового стану позичальника, індикатором його залежності від кредиторів, адже має чітке й зрозуміле економічне тлумачення, показуючи, скільки зобов’язань позичальника припадає на одну гривню його власного капіталу (тобто чи достатньо у позичальника власного капіталу на випадок вимоги кредиторів розрахуватись за всіма боргами одночасно), і, як наслідок, – недискусійне нормативне значення (менше за одиницю, що вказує на достатність у підприємства власних коштів у разі настання названих подій).

Як оцінку міри ризикованості за кожною кредитною угодою пропонується використовувати стандартне відхилення значень коефіцієнту фінансового ризику, що обчислюється за квартальною фінансовою звітністю позичальника за останні п’ять років.

З огляду на зроблені припущення, міру ризикованості кредитного портфеля пропонується визначати як середньозважену величину мір ризикованості за кожною кредитною угодою, де вагами виступають частки розмірів кредитних угод у загальній сумі кредитного портфеля.

Економічний зміст стандартного відхилення з погляду теорії ризиків полягає в характеристиці максимально можливого коливання досліджуваного параметра від його середнього очікуваного значення. При цьому справедливим є твердження: чим більша величина стандартного відхилення, тим ризикованіше управлінське рішення.

Для підвищення об'єктивності оцінки ступеня ризикованості кредитного портфеля рекомендується при його визначенні враховувати корельованість окремих кредитних угод, а точніше позичальників. Це передбачає визначення взаємопов'язаності видів економічної діяльності позичальників (наприклад, вугільна промисловість та електроенергетика тісно пов'язані між собою) й самих позичальників (чи існують між ними господарські зв'язки і відносини, що відображаються у фінансових розрахунках), результатом чого є коефіцієнт корельованості кожної кредитної угоди з іншими кредитними угодами, який має враховуватися при визначенні ступеня ризикованості кредитного портфеля комерційного банку.

При формуванні й управлінні кредитним портфелем вітчизняних комерційних банків обов'язковою умовою повинно бути використання світового досвіду. Звичайно, банки розвинутих країн працюють в інших економічних умовах, але їх методи роботи можуть бути адаптовані до застосування і в нашій державі. В світовій банківській практиці велика увага приділяється оцінці і мінімізації кредитного ризику на рівні всього кредитного портфеля. Здійснюється оцінка обсягу, структури й якості кредитного портфеля, а вже потім приймаються заходи, які дозволяють оптимізувати його структуру для зменшення ризику.

Таким чином, проведення оцінки ризику кредитного портфеля комерційного банку згідно запропоновано методичного підходу становитиме певне аналітичне підґрунтя для розробки рекомендацій щодо вдосконалення системи кредитного ризик-менеджменту фінансової установи.

THE ESSENCE AND REPORTING OF INSURANCE IN THE ENTERPRISE

Syrhii D.O.
Scientific supervisor: Popova A.M., PhD Technical Sciences
Kharkiv National Automobile and Highway University

The world experience in the field of insurance of property of individuals and legal entities testifies to functioning of national insurance systems of this type of risks in many countries. At the same time, each country creates its own system of insurance protection of property and citizens. The level of liability insurance development directly depends on the development of national economies and improvement of legal institutions. Consideration of the current state of the insurance market on the example of separate categories of enterprises allows to carry out the analysis, to reveal analogies with the Ukrainian realities and to reveal possibilities and prospects of development of insurance branch for our country.